

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Quid sit conte[m]nere, relinq[ue]re, & no[n] diligere mundu[m]: & quid in
tali loquutione no[mi]ne mu[n]di designet.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

Idem reddit. Et iterum, Necessè est vt cui Christus dul-
 cescit, mundus protinus amarescat. Hæc ideo di-
 xi, vt te q̄ dilectissime frater, a mundi amore a-
 uertam, atq; ad syncerissimam in deo delectati-
 onem inuitem, ad statum perfectionis alliciam,
 atq; ad experiendum quā dulcis est deus, quam
 dulce sit ei familiariter adhærere, feruenter serui-
 re, inducam: vt sis non iam duntaxat seruus, sed
 & amicus dilectusq; filius creatoris tui ac salua-
 toris. Hoc enim plus appetendum est tibi, q̄ vni-
 uersus hic mundus, cum omni suo ornatu & glo-
 ria. Spero q̄ dominus dabit tibi de his omnibus
 intellectum. Non enim præsumo exhortationem
 meam tibi in aliquo profuturam: nisi assit spiri-
 tus sanctus dans gustum & sapientiam per in-
 spirationem occultam. Quemadmodū scriptū
 Job. 32. est, Inspiratio omnipotentis dat intelligentiam.
 Quid sit contemnere, relinquere, & non di-
 ligere mundum. Et quid in tali loquutione
 nomine mundi designetur.

Art. VIII.

Iac. 3.
 Augustin.

MICITIA huius mūdi inimica est
 deo. Si quis ergo voluerit amicus fi-
 eri mundi huius, inimicus dei cōsti-
 tuetur: quemadmodum August. te-
 statur, Sola dilectio distinguit inter
 filios dei, & filios diaboli. In filijs e-
 renim dei regnat & præualet amor diuinus ac
 spiritualis: per quem ad cælestia iugiter tendunt.
 In filijs vero diaboli, regnat & præualet amor
 mūdi, amor priuatus, improbus, & inordinatus,
 qui diuinæ charitatis est venenum. Tota ergo sa-
 cra scriptura hortatur nos ad priuati atq; mun-
 dani amoris extirpationem; & item ad profici-
 endum

DE ARCTA VIA SAL. Fo. 16.

endum in dilectione dei ac proximi. Porro priuatus est amor, quo ad nosipos vitiose reflectimur: ea videlicet appetendo quæ nostræ naturæ utilia seu delectabilia sunt in ordine ad seipsam, non quantum ad deum: vt sunt mundi delicia atq; diuitiæ, honores, laudes, cæteraq; mundana similia. Qui autem diligit se vere in deo: omnia ista cõtemnit & abiicit, q̄tum ad vsum suum perfluum, vel quantum ad plenariam abnegationem. Sed quoniam omnis creatura dei est bona, ideoq; amanda, iubemurq; inimicos diligere, nec quenquam debemus cõtemnere, nisi nosipos, Esaia dicente, Væ qui spernis, nonne & i se sperneris. Hinc igitur habet quæstionem, quomodo intelligendum sit, q̄ scriptura præcipit nos mundum odire ac spernere. Deniq; si omnis qui diligit mundum, dei inimicus efficitur: videtur q̄ mundi contemptus sit de necessitate salutis. Ex quo vltra inferre quis posset, q̄ omnes seculares & conjugati essent in statu damnationis. Ad horum solutionem habendam, aduertendum: q̄ mundus diuersis modis accipitur, tam a philosophis q̄ theologis. Nam & quidam philosophorū videlicet Plato & Pythagoras, discipulos suos ad mundi hortabantur contemptum. Primo igitur mundus accipitur pro elemento terræ, seu orbis terrarum. Sic sumitur in euangelio, vbi loquitur Christ. apostolis, Euntes in mundum vniuersum, prædicate euangelium omni creaturæ. Sic quoque dicunt philosophi, q̄ minima stella cœli maior est toto mundo. Secundo accipitur mundus pro tota regione elementari atque mixtorum. De quo accipi potest illud Apo. i. Cori. viij. Præterit figura huius mundi, Iuxta hunc sensum dicit

Esaï. 33

Diuerfa accip. mudi.

Plato

Marc. 16.

DIONYSII CARTH.

dicit philosophus princeps. Oportet hunc mundum contiguum esse latioribus superiorum, ut tota virtus eius inde gubernetur. Tertio mundus accipitur pro tota substantia corporali creata. Sic Plato in Timæo tractat de productione mundi sensibilis. Quarto sumitur mundus pro toto vniuerso, in quo visibilia & inuisibilia, separatae substantiae & materiales comprehenduntur. De quo accipi potest illud, Mundus per ipsum factus est. Sic

Iohan. 1. que Philosophus ait, Extra mundum nihil est.

Philosop. Quinto accipitur mundus pro hominibus in mundo hoc inferiori manentibus, seu pro toto genere humano. De quo dicit Apostolus, Omnis (seu totus) mundus subditus sit deo. Et Christus, Praedicabitur hoc euangelium regni in vniuerso mundo. Sexto accipitur mundus pro electis ac praedestinatis hominibus. De quo legitur, Sic deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret.

Rom. 3. Septimo mundus accipitur pro peccatis, peruersis, & reprobis. De quo Christus ait ad Iudaeos, Vos de hoc mundo estis: ego non sum de hoc mundo, id est, de numero impiorum hominum, mundanam ac vanam vitam ducentium: de quorum numero estis vos. Itemque ad apostolos, Quia de mundo non estis: sed quia ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus. Hoc modo mundus frequenter magis accipitur in scripturis, praesertim in euangelio atque epistolis sancti Iohannis. Postremo Hugo in libro quem de mundi vanitate composuit, accipit mundum pro mutabilitate conuersationis humanae in mundo isto. Quum ergo scriptura diuina iubet mundum contemni odioque haberi, iuxta illud: Nolite diligere mundum, neque ea quae in mundo sunt: per mundum intelligendi

Matth. 24

Iohan. 3.

3.

is

Hugo

1. Iohan. 2.

gendi

gendi sunt homines mundani & vani, transito-
 rijs non diuinis intenti: bona quoq; terrena, & ea
 quæ mundani reputant magna: vt sunt tempora-
 liter prosperari, carnali t̄ dilitari, laudari, ac ho-
 norari, ditari, ac sublimari. Omnia ista & sensi-
 bilia & temporalia, vniuersa contemnenda odi-
 endaq; sunt: non quantum ad id quod essentiali-
 ter sunt, sed in quantum in via dei nobis obsistūt,
 iterq; nostrum ad patriam impediunt aut retar-
 dant, & ne eis finaliter inhæreamus, quemadmo-
 dum hi qui in bonis creatis caducis, sibi finē con-
 stituunt, ea magis quā deum quærendo, amādo,
 cogitando, optando. Cum ergo videmus quem-
 piam in seculo isto multipliciter prosperari, atq;
 ad libitum conuersari: non reputemus, nō magni-
 ficemus, nō affectemus huiusmodi vitam, nec
 ralem hominem magnipendamus: sed potius vi-
 lipendamus, non odiendo naturam, neq; spernē-
 do absolute personam, sed vitia eius, & eū quan-
 rum ad illa per q̄ elongatur a deo eterno ac ado-
 rando. Vnde de viro iusto cantamus Ad nihilū
 deductus est in conspectu eius malignus: timētes Psal. 14.
 autem dominum glorificat. Sic quoq; Aristot. in Aristotel.
 Ethicis ait, q̄ magnanimus est contemptiuus: q̄
 nam paruipendit aliquos, in quātum viliter vi-
 uunt. Nihilominus personis iniquis, quantum ad
 id q̄d sunt, charitatis & pię cōpassiōis affectū
 debemus impendere: tanto amplius, quāto vide-
 mus eos plus implicari & obtenebrari, flerere,
 gaudere, & exaltari in seculo isto. Propter q̄d di-
 cit Hierony. Pctōres tunc perpendimus magis Hierony.
 miseros: q̄n conspicimus eos in culpis suis sine pœ-
 na relictos. Imo, vt idem ait glosus Hieron. atq; Hierony.
 Ambro. nullū est certius signū reprobationis di Augustin.
 D uinæ, &

DIONYSII CRTHVSI.

Apoc. 3. uine, & damnationis futurae, quam prosperari &
 sine flagello esse in vita presentis, praesertim cum
 dñs dicat: Ego quos amo, arguo & castigo. Nunc
 considerare incumbit, quomodo contemptus &
 odium mundi sit de necessitate salutis. Nisi enim ali
 1. Ioha. 2. quo modo esset de necessitate salutis: non dixisset
 sanctus Iohan. Si quis diligit mundum: non est cha
 ritas dei patris in eo. Itaque aduertendum, quod duo
 sunt gradus odiendi contemnendique mundum, lo
 quendo in genere. Primus est ut mundus, & ea quae
 mundi sunt contemnantur, ac odio habeantur, in
 quantum directe a deo impediunt & auertunt,
 hoc est, ne supra vel contra deum amentur, ne eis
 contra diuina praecipua quis conformetur, aut ac
 quiescat, ne bona terrena caelestibus praeferat bo
 nis, nec laudes honoresque temporales caelestibus
 anteponat, ne vitam praesentem amet amplius
 quam futuram. Hoc modo contemptus & odium mu
 di est de necessitate salutis, ita quod unusquisque te
 netur sic contemnere mundum, tam solutus quam
 coniugatus. Quod non mediocriter opinor diffi
 cile his qui conuersantur in mundo. Secundus vero
 gradus contemnendi mundum, est per plenam omni
 um mundanorum abnegationem: ut quis diuiti
 as, deliciasque mundi abiiciens, deo in uoluntaria
 paupertate & uera castitate eligat deseruire. Sic
 mundum contemnere, est temporalibus rebus, se
 culi pompis, secularibus moribus ac dignitati
 bus renūciare, omnem seculi uanitatem despiciere,
 per uiam consiliorum dei incedere. Quod qui fe
 cerit: certum est quod mundanis hominibus displice
 bit. Quoniam sicut similitudo est causa amoris & con
 placentiae, sic dissimilitudo displicentiae est origo
 Gala. 1. auersionisque mater. Hinc clamat Apo. An ergo
 homini.

hominibus placere? Si hominibus adhuc place-
 rem: Christi seruus nō essem. Et item Psal. Deus,
 inquit, dissipauit ossa eorum qui hominibus pla-
 cent. Confusi sunt, quoniam deus spreuit eos. Nō
 ne horribile nimis est verbum hoc? Quid em̄ tā
 formidolosum, vt sperni a deo, cū Salo. dicat, Cō
 sidera opera dei, quod nemo possit corrigere, quē
 ille despexerit? Hoc modo mundum cōtemnere,
 est vniuersa mundana, caduca & vana non so-
 lum despiciere, in quantum directe: sed etiā in qua
 tum occasionaliter a deo impediūt. Creaturæ nā
 q̄, Sapiēte testante, sunt in tentationem animæ
 hominum: & in mulpulam pedibus insipienti
 um: non vtiq̄ directe, quia vt Salo. docet, opera
 sua fecit deus vt timeatur, sed occasionaliter in-
 quantum s. reprobis creaturarum decore & utili-
 tate inani delectati, ibi subsistunt, finaliterq̄ q̄
 escunt, nec talia ad gl̄am referunt creatoris, qui
 solus est omnium nostrū vltimus finis. Hinc ait
 Isidorus, Melius est habere odium malorū, q̄ con-
 fortium. Sicut em̄ multa bona affert cōmunis vi-
 ta sanctorum: sic plurima mala affert societas
 iniquorum. Porro in huius processu opusculi
 principaliter loqui intendo de contemptu mūdi,
 secundo mō, prout s. statum perfectiōis, obseruā-
 tiamq̄ consiliorum concernit. Interdum tñ aliq̄
 introducā de mūdi contēptu, primo mō accepto,
 prout est de necessitate salutis, et obseruantia p̄ce-
 ptorū.

Psal. 52.

Eccl. 7.

Sapie. 14.

Eccl. 3.

Isidorus.

Treno. 3.

Eccl. 4.

De triplici moriuo cōtemptus
mundi in gñali. Artic. non.

Ars mea dñs, dixit anima mea, pro-
 pterea expectabo eū. Bonus est dñs
 sperātibus in eū, aiā q̄rēti illū. Quē
 admōm ait scr. funiculus triplex dif-

D ij facile